

Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupa

Baltā grāmata par Eiropas nākotni ir veicinājusi padziļinātu pārdomu procesu par to, kādu mēs vēlamies Eiropu. Darba grupas darbs būtu jāuzskata par daļu no šīs plašākās diskusijas, un es ceru, ka mūsu ziņojumam un tā ieteikumiem būs vieta notiekošajā pārdomu procesā.

Šodien mums ir 41 valsts parlamenta palāta, 74 reģionālie likumdevēji, aptuveni 280 reģionu un 80 000 vietējo iestāžu. Tie visi ir tieši iesaistīti Savienības politikas īstenošanā uz vietas.

Ja vēlamies, lai politika darbotos un vienlaikus respektētu mūsu valstu, reģionu un vietējo apvidu raksturu un identitāti, būtu sistemātiskāk jāuzklausa to bažas un praktiskā pieredze. Ceru, ka nodrošinātā iespēja saturīgāk ietekmēt šo pārveides procesu ļaus mūsu valstu parlamentiem un vietējām un reģionālajām iestādēm efektīvāk pārstāvēt un aizstāvēt Eiropas Savienības ideju.

Franss Timmermanss, Subsidiaritātes, proporcionalitātes un scenārija “Darīt mazāk, bet efektīvāk” jautājumu darba grupas priekšsēdētājs

Briselē, 2018. gada 10. jūlijā

Pilnvaras

Saistībā ar diskusiju par Eiropas nākotni, kas sāka ar Komisijas Baltās grāmatas par Eiropas nākotni publicēšanu, Eiropas Komisijas priekšsēdētājs 2017. gada 13. septembra runā par stāvokli Savienībā paziņoja par darba grupas izveidi attiecībā uz 4. scenāriju “Darīt mazāk, bet efektīvāk”. Saskaņā ar šo scenāriju Savienība koncentrētu uzmanību un ierobežotos resursus uz mazāku jomu skaitu, lai šajās izraudzītajās prioritārajās jomās spētu rīkoties ātrāk un izlēmīgāk.

Darba grupa tika izveidota 2017. gada 14. novembrī priekšsēdētāja pirmā vietnieka Fransa Timmermansa vadībā, un tajā iesaistījās trīs Reģionu komitejas locekļi, t. sk. tās priekšsēdētājs Karls Haincs Lambercs, un trīs valstu parlamentu deputāti no Austrijas, Bulgārijas un Igaunijas. Arī Eiropas Parlaments tika aicināts izvirzīt trīs pārstāvjus, taču tas netika izdarīts. Darba grupas locekļi tika iecelti amatā privātpersonu statusā.

Darba grupas pilnvarās ietilpst trīs uzdevumi:

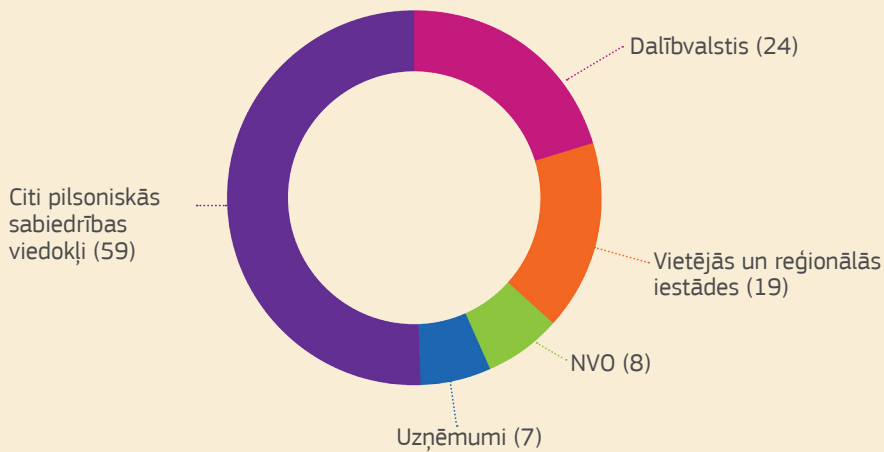
1. veids, kādā Savienības iestāžu darbā labāk piemērot subsidiaritātes principu un proporcionalitātes principu, jo īpaši Savienības tiesību aktu un politikas sagatavošanā un īstenošanā;
2. tādu politikas jomu noteikšana, kurās laika gaitā lēmumu pieņemšanu un/vai īstenošanu varētu pilnībā vai daļēji deleģēt atpakaļ vai galīgi nodot dalībvalstīm;
3. veidu noteikšana, kādos Savienības politikas sagatavošanā un uzraudzīšanā labāk iesaistīt reģionālās un vietējās iestādes.

Darba grupas darbība

Darba grupa tikās **septiņas reizes**, lai apspriestu trīs uzdevumus, ko lēmumā par darba grupas izveidi ierosinājis Komisijas priekšsēdētājs Ž. K. Junkers. Pamatojoties uz šīm diskusijām, atklātu uzklaušanu un **daudzu ieinteresēto personu izteikto viedokli**, darba grupa nobeiguma ziņojumā izdarīja vairākus vispārīgus secinājumus un sniedza deviņus

ieteikumus, minot arī konkrētus pasākumus, kas adresēti valstu parlamentiem, valsts, reģionālajām un vietējām iestādēm, Eiropas Parlamentam, Padomei, Reģionu komitejai un Eiropas Komisijai.

Darba grupas saņemto viedokļu skaits un avots

Darba grupas secinājumi

- Savienībai jārisina svarīgas jaunas problēmas, piemēram, saistībā ar drošību, aizsardzību un migrāciju, kā arī jāpastiprina pasākumi citās jomās, piemēram, klimata pārmaiņu un inovācijas jomā. Tā kā tas ir jādara ar ierobežotiem resursiem, ir skaidrs, ka pasākumiem Eiropas līmenī jānosaka prioritātes un pieejamie resursi jāizmanto efektīvāk.
- Ir vajadzīga jauna pieeja darbam, lai uzlabotu pašreizējos politikas veidošanas procesus un ļautu Savienībai efektīvāk izmantot resursus. Tādējādi vietējās un reģionālās iestādes un valstu parlamenti varēs efektīvāk piedalīties politikas veidošanā, jaunu tiesību aktu izstrādē un subsidiaritātes un proporcionalitātes principa ieviešanā nodrošināšanā.
- Šī jaunā pieeja darbam prasa vienotu izpratni par subsidiaritāti un proporcionalitāti un visu ieinteresēto personu un jo īpaši valsts, vietējo un reģionālo iestāžu lielāku iesaistīšanos, jo tām bieži vien ir īpaša nozīme Savienības tiesību aktu īstenošanā uz vietas. Šādi "aktīvai subsidiaritātei" būtu jāveicina šo iesaistīto dalībnieku lielāka atbildība un izpratne par to, ko dara Savienība.
- Subsidiaritātes un proporcionalitātes konsekventāki novērtēšanai visā lēmumu pieņemšanas procesā Eiropas Komisijā, valstu un reģionu parlamentos, Eiropas Reģionu komitejā un Eiropas Parlamentā un Padomē būtu jāizmanto "modeļa skala".
- Jaunā pieeja būtu jāpiemēro spēkā esošajam Savienības tiesību aktu kopumam un jaunām politiskām iniciatīvām, pamatojoties uz Komisijas pašreizējo pieeju tiesību aktu vienkāršošanai. Darba grupa nolēma izcelt daudz ieinteresēto personu izteikto viedokli, šādi ievadot dziļāku pārdomu procesu par to, kurus tiesību aktus varētu būt būtiski izvērtēt subsidiaritātes, proporcionalitātes, vietējo un reģionālo iestāžu nozīmes un legislatīvās komplikācijas ziņā, paredzot iespēju pārskatīt vai atcelt tiesību aktus, ja un kad tas ir lietderīgi.
- Tā kā visām minētajām darbības jomām ir Eiropas pievienotā vērtība, nav tādu kompetenču vai politikas jomu, kas pilnībā vai daļēji būtu jādeleģē atpakaļ dalībvalstīm.

Eiropas Savienības darbību reglamentē **subsidiaritātes princips** un **proporcionalitātes princips**, un ES iestādēm ir īpašs pienākums nodrošināt šo abu principu ieviešanu.

Subsidiaritāte nozīmē, ka Savienībai būtu jārikojas tikai tad, ja dalībvalstis vienas pašas (centrālā, reģionālā vai vietējā līmenī) nevar pietiekami labi īstenot paredzētos mērķus, bet ierosinātās darbības mēroga vai seku dēļ tos var labāk sasniegt Savienības līmenī.

Proporcionalitāte nozīmē, ka Eiropas Savienības rīcības saturs un veids ir samērīgs ar Līgumu mērķu sasniegšanai nepieciešamo.

Darba grupas ziņojumu pilnībā skatīt šeit:

https://ec.europa.eu/commission/files/report-task-force-subsidiarity-proportionality-and-doing-less-more-efficiently_en